

แนวทางการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในวิถีปกติใหม่

School Administration Guidelines Under The Secondary Educational Service
Area Office Bangkok 2 According To The Sufficiency Economy Philosophy
For Sustainability Development In The New Normal

เกสินี ชิวปรีชา^{1*}, วิมล จันทร์แก้ว², ปฎิมา พูนทรัพย์³, นฤทธิ์ แสงสุขสว่าง⁴ และนริศว์ ประรัมย์⁵

Kesinee Chiwpreecha¹, Wimol Chankeaw², Patima Poonsub³,

Narit Sangsuksawang⁴, and Narit Prarom⁵

มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย¹⁻⁵

Eastern Asia University, Thailand¹⁻⁵

*Corresponding Author's Email: kesinee@eau.ac.th

Received: 17/11/2021, Revised: 09/03/2022, Accepted: 16/04/2022

DOI: 10.14456/jpv.2022.1

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในวิถีปกติใหม่ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดำเนินการ 2 ขั้นตอน 1) การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 220 คน ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ค่า PNI modified 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและสถิติการบรรยาย ผลการวิจัย พบว่าสภาพปัจจุบันและสภาพ ที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิถีปกติใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก = 3.75, S.D. = 0.62 และ = 4.3, S.D. = 0.71 ตามลำดับ แนวทางการบริหารสถานศึกษา 2 แนวทางหลัก ดังนี้ 1) การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 2) การใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหาร ได้แก่ (1) การจัดการด้านอุปกรณ์เทคโนโลยีการสอนและอินเทอร์เน็ต (2) การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนแบบ

ผสมผสานทั้งแบบ Onsite และ Online โดยใช้แอปพลิเคชัน เช่น Zoom Google Classroom (3) การออกแบบหลักสูตรบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: 1. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, 2. การบริหารสถานศึกษา, 3. วิถีปกติใหม่

Abstract

The aims of this research were to study the current; desirable states and guidelines for school administration under the Secondary Educational Service Area Office 2 according to the Sufficiency Economy Philosophy in the New Normal. The study is using mixed methods methodology approach that consisted of 2 steps they were as follows: (1) the subjects of this study were sampled 220 administrators and teachers. The research instruments were a rating scaled questionnaire. The statistics used to analyze the data in this study were percentage, mean, standard deviation and modified Priority Needs Index (PNI modified), (2) Interview 9 experts and analysis data by using content analysis and descriptive statistics. The research results were as follows: 1) the overall of current and desirable states of school administration according to the philosophy of sufficiency economy was at a high level = 3.75, S.D. = 0.62 and = 4.37, S.D. = 0.71 respectively. 2) The guidelines for school administration were categorized into 2 issues: the school administration, 1) operation on Vigilant measures against the spread of Coronavirus (2) usage digital platforms for administration, such as (1) instructional material technology and internet management (2) provide the lesson plan of Blended Learning Onsite and Online by application zoom, google classroom and (3) creation curriculum integrating toward Sufficiency Economy Philosophy for Sustainability Development.

Keywords: 1. Sufficiency Economy Philosophy, 2. School Administration, 3. New Normal

1. บทนำ

วิถีปกติใหม่ (New Normal) นั้น เกิดขึ้นในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 หมายถึง สถานการณ์หรือปรากฏการณ์ที่แต่เดิมเป็นสิ่งที่ไม่ปกติผู้คนไม่คุ้นเคย ไม่ใช่มาตรฐาน ต่อมาเมื่อเกิดวิกฤติบางอย่างจึงมีการเปลี่ยนแปลงทำให้สถานการณ์หรือปรากฏการณ์นั้นกลายเป็นสิ่งที่ปกติและเป็นมาตรฐาน (สุรพล อิศโรศีล, 2563)

การบริหารจัดการภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบหรือวิธีการบริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ไม่คุ้นเคย ไม่ใช่มาตรฐาน จนทำให้สถานการณ์หรือปรากฏการณ์นั้นกลายเป็นสิ่งที่ปกติและถือเป็นมาตรฐานใหม่ของการปฏิบัติงาน

สำหรับการบริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่ (New Normal) หากน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตน พร้อมทั้งการมีคุณธรรมจริยธรรมและความรู้เชิงวิชาการที่ถูกต้องไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนรู้แบบ Face to Face หรือการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ภายใต้การมีวินัยในตนเองทำให้ผู้สอนต้องเรียนรู้และปรับตัวให้สอดคล้องกับความเป็น New normal ในหลาย ๆ ด้าน จะส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตร (วิชัย วงศ์ใหญ่, 2563)

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีจำนวน 52 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีการปรับตัวในการบริหารเพื่อให้นักเรียนหรือบุคลากรปลอดภัยจากการติดเชื้อโควิด-19 โดยปฏิบัติตามมาตรการของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ศบค.) ทั้งในเรื่องการเว้นระยะห่าง การล้างมือ การใส่หน้ากากอนามัย การดูแลสุขอนามัย และการเปิด-ปิดสถานศึกษาในกรณีจำเป็น รวมถึงปฏิบัติตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ และปฏิบัติตามประกาศของกรุงเทพมหานคร โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

จากสถานการณ์วิกฤติที่เกิดขึ้น ทำให้การบริหารจัดการทั้งด้านการบริหารงานบุคคล งบประมาณ การบริหารวิชาการ และการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ต้องปรับเปลี่ยนและการใช้ชีวิตประจำวันของครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครองก็ต้องมีการปรับตัวอย่างมาก เครื่องมือที่สำคัญจำเป็นอย่างยิ่งที่สุดคือ สื่อ อินเทอร์เน็ต แอปพลิเคชัน ช่วยสอนในระบบออนไลน์ ซึ่งพบปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ ครู นักเรียน และผู้บริหารสถานศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจและความชำนาญในการใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน ปัญหาการไม่มีเครื่องมือสื่อสารหรือโทรศัพท์มือถือที่รองรับแอปพลิเคชัน ไม่มีอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

อย่างไรก็ตามกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหาร ทุกภารกิจ ทั้งด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา การบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารทั่วไป ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 มาจนถึงปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ซึ่งถือว่าเป็นแนวทางแก้ปัญหาวิกฤติและพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนได้ ดังปรากฏทั้งในระดับยุทธศาสตร์ชาติและองค์กรต่าง ๆ ดังนั้น หากสถานศึกษา ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความมีเหตุผล ความพอประมาณ ความมีภูมิคุ้มกัน ความรู้ และคุณธรรมมาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนด้วยแอปพลิเคชันที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นปกติได้ โดยทำการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ประสงค์และประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวิถีปกติใหม่ เพื่อหาแนวทางการบริหารที่มีประสิทธิภาพซึ่งการประเมินที่ดีต้องเริ่มที่การกำหนดเป้าหมายขององค์กร วางแผนหรือยุทธวิธีที่ใช้ในการ

พัฒนาโดยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น จากนั้นจะดำเนินงานสู่การปฏิบัติ มีการติดตามประเมินผล ระหว่างการดำเนินงาน ประเมินผล และปรับปรุงการทำงานต่อไป (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวิถีปกติใหม่ เพื่อให้ได้แนวทางการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใน วิถีปกติใหม่ ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับแนวนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการ พัฒนาอย่างยั่งยืน ในวิถีปกติใหม่
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในวิถีปกติใหม่

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัย ดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการ บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในวิถีปกติใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 52 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 44 โรงเรียน ได้มาโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) แล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) เป็นผู้บริหาร โรงเรียนละ 1 คน ครูโรงเรียนละ 4 คน รวมทั้งสิ้น 220 คน ในการตอบแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเชิง ปริมาณ สอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการ

พัฒนาอย่างยั่งยืนในวิถีสปทใหม่ ข้อคำถามระบุคำตอบ ทั้ง 2 สภาพ คือ สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพของการบริหารได้มีการปฏิบัติตามรายการคำถามอยู่ในระดับมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ คือ ต้องการให้มีการปฏิบัติในอนาคตในระดับมากที่สุดถึงน้อยที่สุด เกณฑ์การตอบให้คะแนนข้อคำถาม ทั้ง 2 สภาพ คือค่าคะแนนมากที่สุด= 5 มาก= 4 ปานกลาง= 3 น้อย= 2 น้อยที่สุด=1

ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (Item Objective Congruence: IOC) ระหว่าง 0.67 -1.0 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าสัมประสิทธิ์ (Cronbach's alpha coefficient) 0.91

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษา ใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นโดยใช้วิธี Modified Priority Needs Index (PNI modified) (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) โดยใช้สูตรการคำนวณ $PNI_{modified} = (I - D)/D$ โดย I (Importance) หมายถึง ระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตหรือสภาพที่พึงประสงค์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ของสภาพที่พึงประสงค์ D (Degree of Success) หมายถึง ระดับสภาพที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบันหรือสภาพปัจจุบัน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ของสภาพปัจจุบัน แล้วจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยใช้การเรียงค่าดัชนี $PNI_{modified}$ จากมากไปหาน้อย โดยตั้งเกณฑ์การประเมินไว้ว่า ความต้องการจำเป็นที่มีค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ต้องมากกว่าค่าเฉลี่ย $PNI_{modified}$ ของแต่ละกลุ่มผู้ระบุความต้องการจำเป็น นำค่านั้นมากำหนดเป็นประเด็นสำคัญหรือแนวทางที่ต้องปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในวิถีสปทใหม่

เครื่องมือวิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structural Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยมีผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน โดยผู้วิจัยเป็นผู้จัดบันทึกข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

4. ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ในวิถีปกติใหม่ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($=3.75$, S.D. $=0.62$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($=4.37$, S.D. $=0.71$) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 สภาพปัจจุบัน (D) สภาพที่พึงประสงค์ (I) และความต้องการจำเป็น (PNI modified) ของการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในวิถีปกติใหม่

การบริหาร	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพที่พึงประสงค์ (I)			PNI modified	ลำดับ
		S.D.	แปลผล		S.D.	แปลผล		
1. การปฏิบัติตามมาตรการของของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ศบค.)	3.69	0.53	มาก	4.38	0.70	มาก	0.1869	1
2. การจัดการเรียนการสอน	3.74	0.60	มาก	4.36	0.71	มาก	0.1657	3
3. การพัฒนาผู้เรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	3.67	0.51	มาก	4.30	0.68	มาก	0.1716	2
4. การพัฒนาครูและบุคลากรโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	3.89	0.84	มาก	4.44	0.77	มาก	0.1413	4
โดยรวม	3.75	0.62	มาก	4.37	0.71	มาก		

2. แนวทางการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในวิถีปกติใหม่ มีดังนี้

2.1 การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด 19 ของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ศบค.) อย่างเคร่งครัด

2.2 ใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหาร ได้แก่ (1) การจัดการด้านอุปกรณ์เทคโนโลยีการสอนและอินเทอร์เน็ต (2) การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานทั้งแบบ Onsite และ Online โดยใช้แอปพลิเคชัน เช่น Zoom Google Classroom (3) การออกแบบหลักสูตรบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

2.3 การพัฒนาผู้เรียน ควรมุ่งเน้นการแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถเข้าใจและประพฤติปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผู้มีเหตุผล มีความพอประมาณ มีภูมิคุ้มกัน มีความรู้และคุณธรรม มีการติดตามดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มีคุณลักษณะพอเพียงและแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผลที่เหมาะสม

2.4 การพัฒนาครูและบุคลากรของสถานศึกษา ควรมีการอบรมพัฒนาครูและบุคลากรด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.5 สร้างเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาครูและบุคลากร และส่งเสริมให้มีครูและบุคลากรแกนนำในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.6 มีการติดตามและขยายผลการพัฒนาครูและบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

5. อภิปรายผลวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืนในวิถีปกติใหม่มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืนในวิถีปกติใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์หรือความต้องการที่จะให้เกิดขึ้นในอนาคตมากที่สุด นั้น ทำให้เห็นความต้องการจำเป็นอันดับแรก ก็คือ การปฏิบัติตามมาตรการของของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ศบค.) นำไปสู่แนวทางการบริหารและการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญ 2 ประการ คือ ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดทำแผนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกกลุ่มสาระและเน้นการเรียนการสอนแบบผสมผสานระบบออนไลน์ (Online) กับการสอนในชั้นเรียน (On Site) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารในระหว่างภาวะวิกฤติ (During Crisis) ที่ต้องคำนึงถึงมาตรการทางสาธารณสุขและการปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับการศึกษาของเทือน ทองแก้ว (2563) ที่ทำการศึกษการออกแบบการศึกษาในชีวิตวิถีใหม่: ผลกระทบจากการแพร่ระบาด COVID-19 พบว่า การบริหารแบบใหม่

ที่มีผลกระทบจาก COVID-19 ในช่วงระหว่างการแพร่ระบาดยังอยู่ เป็นการบริหารในระหว่างภาวะวิกฤติ (During Crisis) ที่ต้องคำนึงถึงมาตรการทางสาธารณสุขและการบริหารที่ต้องปรับเปลี่ยนตามบริบทและต้องเตรียมการบริหารแบบใหม่ มีการจัดทำแผนการบริหารหลังวิกฤติ COVID-19 ด้วย โดยในด้านการเรียนการสอนจะมีลักษณะการผสมผสานหลากหลายวิธี (Blended Learning) ตามความต้องการของผู้เรียนและสังคม

2. แนวทางการบริหารสถานศึกษาการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในวิถีปกติใหม่ คือ การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสภาพปัญหาและแก้ปัญหาบนหลักเหตุผล พอประมาณ มีภูมิคุ้มกันที่ดี ใช้ความรู้เกี่ยวกับกัการระมัดระวังป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น หลักการนี้มีความสำคัญในการนำมาใช้ดำเนินชีวิตของบุคคล ครูและผู้บริหารโรงเรียน ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาตนเองอย่างมั่นคง นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชามญญ์ แซ่จั่น และสุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ (2561) ที่พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติปานกลาง โดยโรงเรียนมีการปฏิบัติระดับมากในด้านการปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ด้านผลลัพธ์และความสำเร็จ และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยชี้ให้เห็นว่าหากครูและผู้บริหารมีความเข้าใจและให้ความสำคัญในการพัฒนาตนเองโดยมีการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง จะทำคนในองค์กรมีความสุข และทำให้โรงเรียนเป็นองค์กรที่มีความสุข

6. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *แนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา*. กรุงเทพฯ.
- เทียน ทองแก้ว. (2563). การออกแบบการศึกษาในชีวิตวิถีใหม่: ผลกระทบจากการแพร่ระบาด COVID-19 . *วารสารครูสภาวิทยากร*. 1 (2), 1-10.
- พิชามญญ์ แซ่จั่น และ สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์. (2561). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต*, 14 (2), 33-50.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. (2563). *การจัดการเรียนรู้ใน New Normal เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน*. สืบค้นเมื่อ 16 มีนาคม 2564. www.curriculumandlearning.com
- สุรพล อิศรากรศีล. (2563). ราชบัณฑิตบัญญัติศัพท์คำว่า "New normal" สืบค้นเมื่อ 18 พฤษภาคม 2563. https://web.facebook.com/surapol.issaragrisil/posts/10207392559168907?_rdc=1&_rdr
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สพฐ. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activating. *Journal of Education and Psychological Measurement*, 3(3), 607-610.